

RHAN 3

3.1 CYFRIFOLDEB AM SWYDDOGAETHAU

Cyflwyniad

Mae Adran 13 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 yn gwneud y Cabinet yn gyfrifol am holl swyddogaethau'r Cyngor, ac eithrio'r rheiny a nodwyd yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithredol)(Swyddogaethau a Chyfrifoldebau)(Cymru) 2007 fel rhai nad ydynt yn gyfrifoldeb i'r Cabinet i ryw raddau.

Mae Atodlen 1 i'r Rheoliadau'n rhestru'r swyddogaethau hynny na chaniateir iddynt fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet. Yn unol â hynny, dyrannwyd y swyddogaethau hyn i'r Cyngor, fel y nodir yn **nhabl 1** isod. Dirprwyir rhai o swyddogaethau'r Cyngor i Bwyllgorau'r Cyngor, a gwelir cylch gwaith a chyfansoddiad y rheiny yn **nhabl 3**.

Mae Atodlen 2 i'r Rheoliadau yn cyflwyno'r swyddogaethau hynny a all fod (er nad o reidrwydd) yn gyfrifoldeb i'r Cabinet. Rhestrir y swyddogaethau hyn (a adwaenir hefyd fel swyddogaethau "dewis lleol") yn **nhabl 2** isod, gyda phob swyddogaeth yn cael ei dyrannu naill ai i'r Cyngor neu i'r Cabinet, fel y nodir yn ail golofn y tabl.

Mae Atodlen 3 i'r Rheoliadau yn cynnwys rhestr o'r swyddogaethau hynny na chânt fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet yn unig. Mae'r swyddogaethau hyn yn ymwneud ag amrywiol strategaethau a chynlluniau corfforaethol, y rhennir cyfrifoldeb amdanynt rhwng y Cyngor a'r Cabinet, fel y nodir **ym mharagraff 4.1 o Erthygl 4 o Ran 2 o'r Cyfansoddiad**.

Cyflwynir swyddogaethau eraill a ymarferir yn gyffredin gan y Cabinet yn unig yn **nhabl 4**, ond nid yw'r rhestr yn hollgynhwysol, ac felly os na restrir swyddogaeth yn benodol mewn unrhyw un o'r tablau, y Cabinet fydd yn gyfrifol am y swyddogaeth honno.

Gellir dirprwyo swyddogaethau'r Cyngor a/neu'r Cabinet i gyrrff neu swyddogion eraill sy'n gwneud penderfyniadau, a nodir hynny, lle bo'n berthnasol, yng ngholofn dde y tabl dan sylw. Fodd bynnag, mae'r Cyngor a/neu'r Cabinet yn dal yn gyfrifol am y swyddogaeth, er ei bod wedi cael ei dirprwyo.

Lle nodir mewn unrhyw un o'r tablau fod swyddogaethau'n cael eu dirprwyo i swyddogion, cyflwynir yr amgylchiadau sy'n caniatáu i swyddogion ymarfer swyddogaethau dirprwyedig yn y **Cynllun Dirprwyo**, y ceir copi ohono ar ddiwedd Rhan 3.

TABL 1 – SWYDDOGAEATHAU'R CYNGOR

A. Swyddogaethau sy'n ymwneud â Chynllunio Gwlad a Thref a Rheoli Datblygu

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio	Adrannau 70(1) (a) a (b) a 72 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
2. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ddatblygu tir heb gydymffurfio ag amodau a osodwyd o'r blaen	Adran 73 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
3. Pŵer i roi caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad sydd eisoes wedi'i gyflawni	Adran 73A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
4. Pŵer i wrthod penderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio	Adran 70A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
5. Dyletswyddau sy'n ymwneud â dod i benderfyniad ar geisiadau cynllunio	Adrannau 69, 76 a 92 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ac Erthyglau 8, 10 i 13, 15 i 22 a 25 a 26 o Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Ddatblygu Gyffredinol) 1995 (S.I. 1995/419) a'r cyfarwyddiadau a geir yno	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
6. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd cynllunio a wneir gan awdurdod lleol, ar ei ben ei hun neu ar y cyd â pherson arall	Adran 316 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cyffredinol Cynllunio Gwlad a Thref 1992 (S.I. 1992/1492)	Y Pwyllgor Cynllunio.
7. Pŵer i wneud penderfyniadau, cymeradwyo a chytuno ar faterion penodol eraill sy'n ymwneud ag ymarfer hawliau datblygu a ganiateir	Rhannau 6, 7, 11, 17, 19, 20, 21 i 24, 30 a 31 o Atodlen 2 i Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygiad Cyffredinol a Ganiateir) 1995 (S.I. 1995/418)	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
8. Pŵer i lunio rhwymedigaeth gynllunio, sy'n rheoleiddio datblygiad tir neu ddefnydd o dir	Adran 106 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
9. Pŵer i ddyroddi tystysgrif o ddefnydd neu ddatblygiad cyfreithlon presennol neu arfaethedig	Adrannau 191(4) ac 192(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
10. Pŵer i gyflwyno hysbysiad cwblhau	Adran 94(2) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
11. Pŵer i roi caniatâd i arddangos hysbysebion	Adran 220 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Rheoli Hysbysebion) 1992	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
12. Pŵer i awdurdodi mynediad ar dir	Adran 196A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
13. Pŵer i ofyn bod defnydd o dir yn dod i ben	Adran 102 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
14. Pŵer i gyflwyno hysbysiad torri rheolau cynllunio, hysbysiad torri amod neu hysbysiad atal gwaith	Adrannau 171C, 187A ac 183(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
15. Pŵer i gyflwyno hysbysiad gorfodi	Adran 172 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
16. Pŵer i wneud cais am waharddeb i atal torri rheol gynllunio	Adran 187B o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
17. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatáu sylweddau peryglus, a phwerau cysylltiedig	Adrannau 9(1) a 10 o Ddeddf Cynllunio (Sylweddau Peryglus) 1990	Y Pwyllgor Cynllunio Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
18. Dyletswydd i bennu'r amodau y mae hen ganiatâd mwyngloddio, caniatâd cynllunio perthnasol sy'n ymwneud â safleoedd segur neu safleoedd gweithredol Rhan I neu II, neu ganiatâd mwynol yng nghyswllt safleoedd mwyngloddio, yn ôl yr achos dan sylw, i fod yn ddarostyngedig iddynt	Paragraff 2(6)(a) o Atodlen 2 i Ddeddf Cynllunio a lawndal 1991, paragraff 9(6) o Atodlen 13 i Ddeddf yr Amgylchedd 1995, a pharagraff 6(5) o Atodlen 14 i'r Ddeddf honno	Y Pwyllgor Cynllunio Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
19. Pŵer i ofyn bod tir yn cael ei gynnal yn iawn	Adran 215(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
20. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig, a phwerau cysylltiedig.	Adrannau 16(1) a (2), 17 a 33(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Pwyllgor Cynllunio Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
21. Pŵer i benderfynu ar geisiadau am ganiatâd mewn ardal gadwraeth	Adran 16(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 fel y'i cymhwysir gan adran 74(3) o'r Ddeddf honno	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
22. Dyletswyddau sy'n ymwneud â cheisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig a chaniatâd ardal gadwraeth	Adran 13(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 a rheoliadau 3 i 13 o Reoliadau Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 a pharagraff 127 o gylchlythyr 61/96 y Swyddfa Gymreig: Cynllunio a'r Amgylchedd Hanesyddol: Adeiladau Hanesyddol ac Ardaloedd Cadwraeth	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
23. Pŵer i gyflwyno hysbysiad cadw adeilad, a phwerau cysylltiedig	Adrannau 3(1) a 4(1) o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
24. Pŵer i ddyroddi hysbysiad gorfodi ynghylch adeilad rhestredig	Adran 38 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
25. Pwerau i gaffael adeilad rhestredig y mae angen ei atgyweirio a chyflwyno hysbysiad atgyweirio	Adrannau 47 a 48 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
26. Pŵer i wneud cais am waharddeb mewn perthynas ag adeilad rhestredig	Adran 44A o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
27. Pŵer i wneud gwaith brys	Adran 54 o Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
28. Pŵer sy'n gysylltiedig â gweithio mwynau	Atodlen 9 i Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
29. Pŵer sy'n gysylltiedig â llwybrau troed a llwybrau ceffyl.	Adran 257 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
30. Pŵer i ardystio datblygiadau amgen priodol.	Adran 17 o Ddeddf lawndal Tir 1961	Y Pwyllgor Cynllunio. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
31. Dyletswyddau yng nghyswllt hysbysiadau prynu	Adrannau 137-144 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
32. Pwerau sy'n gysylltiedig â hysbysiadau malltod	Adrannau 149-171 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.

B. Swyddogaethau Trwyddedu a Chofrestru (i'r graddau nad yw unrhyw baragraff arall yng ngweddill Tabl 1 yn ymdrin â hwy).

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Pŵer i ddyroddi trwyddedau sy'n awdurdodi defnyddio tir yn safle carfanau ("trwyddedau safle")	Adran 3(3) o Ddeddf Meysydd Carfanau a Rheoli Datblygiad 1960	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
2. Pŵer i drwyddedu defnydd o anheddau symudol a safleoedd gwersylla	Adran 269(1) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd 1936	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Pŵer i drwyddedu cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat	(a) o ran cerbydau hacni, Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847, fel y'i hestynnwyd gan Adran 171 o Ddeddf Iechyd Cyhoeddus 1875 ac adran 15 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985; ac adrannau 47, 57, 58, 60 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976 (b) o ran cerbydau hurio preifat, adrannau 48, 57, 58, 60 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
4. Pŵer i drwyddedu gyrwyr cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat	Adrannau 51, 53, 54, 59, 61 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
5. Pŵer i drwyddedu gweithredwyr cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat	Adrannau 55 i 58, 62 a 79 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
6. Pŵer i gofrestru hyrwyddwyr pŵls	Atodlen 2 i Ddeddf Betio, Hapchwarae a Loteriau 1963	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
7. Pŵer i roi trwyddedau betio ar gyfer traciau	Atodlen 3 i Ddeddf Betio, Hapchwarae a Loteriau 1963	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
8. Pŵer i drwyddedu cynlluniau betio rhwng gwahanol draciau.	Atodlen 5ZA i Ddeddf Betio, Hapchwarae a Loteriau 1963	Y Pwyllgor Trwyddedu
9. Pŵer i roi hawlenni ar gyfer safleoedd sydd â pheiriannau chwarae	Atodlen 9 i Ddeddf Hapchwarae 1968	Y Pwyllgor Trwyddedu
10. Pŵer i gofrestru cymdeithasau sy'n dymuno hyrwyddo loteriau	Atodlen 1 i Ddeddf Loteriau a Difyrion 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
11. Pŵer i roi hawlenni ar gyfer safleoedd lle darperir difyrion â gwobrau	Atodlen 3 i Ddeddf Loteriau a Difyrion 1976	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
12. Pŵer i ddyroddi trwyddedau adloniant	Adran 12 o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933	Bellach wedi'i disodli gan Ddeddf Trwyddedu 2003
13. Pŵer i drwyddedu siopau rhyw a sinemâu rhyw	Adran 2 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1982 ac Atodlen 3 i'r ddeddf honno	Y Pwyllgor Trwyddedu.
14. Pŵer i drwyddedu perfformiadau hypnotiaeth	Deddf Hypnotiaeth 1952	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
15. Pŵer i drwyddedu safleoedd ar gyfer aciwbigo, tatŵio, tyllu clustiau ac electrolysis	Adrannau 13 i 17 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1982	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
16. Pŵer i drwyddedu cychod pleser a llongau pleser	Adran 94 o Ddeddf Newid Deddfau Iechyd Cyhoeddus 1907	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
17. Pŵer i drwyddedu masnachu mewn marchnadoedd ac ar y stryd	Rhan III o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1982 ac Atodlen 4 i'r ddeddf honno	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
18. Dyletswydd i gadw rhestr o bersonau sydd â'r hawl i werthu gwenwynau nad ydynt yn feddyginiaeth	Adrannau 3(1)(b)(ii), 5, 6 ac 11 o Ddeddf Gwenwynau 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
19. Pŵer i drwyddedu delwyr helgig a lladd a gwerthu helgig	Adrannau 5, 6, 17, 18 ac 21 i 23 o Ddeddf Helwriaeth 1831; adrannau 2 i 16 o Ddeddf Trwyddedau Helwriaeth 1860, adran 4 o Ddeddf Tollau a Chyllid y Wlad 1883, adran 27 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1894, ac adran 213 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
20. Pŵer i gofrestru a thrwyddedu safleoedd ar gyfer paratoi bwyd	Adran 19 o Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
21. Pŵer i drwyddedu iardiau sgrap	Adran 1 o Ddeddf Masnachwyr Metelau Sgrap 1964	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
22. Pŵer i ddyroddi, newid neu amnewid tystysgrifau diogelwch (cyffredinol/ arbennig) ar gyfer meysydd chwarae	Deddf Diogelwch Meysydd Chwarae 1975	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
23. Pŵer i ddyroddi, dileu, newid neu amnewid tystysgrifau diogelwch ar gyfer standiau rheoledig mewn meysydd chwarae	Rhan III o Ddeddf Diogelwch rhag Tân a Diogelwch Safleoedd Chwaraeon 1987	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
24. Dyletswydd i hyrwyddo diogelwch rhag tân	Adran 6 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
25. Pŵer i drwyddedu safleoedd ar gyfer bridio cŵn	Adran 1 o Ddeddf Bridio Cŵn 1973 ac adran 1 o Ddeddf Bridio a Gwerthu Cŵn (Lles) 1999	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
26. Pŵer i drwyddedu siopau anifeiliaid anwes a sefydliadau eraill lle caiff anifeiliaid eu bridio neu eu cadw er mwyn cynnal busnes	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951; adran 1 o Ddeddf Sefydliadau Lletya Anifeiliaid 1963; Deddfau Sefydliadau Marchogaeth 1964 a 1970; adran 1 o Ddeddf Bridio Cŵn 1973, ac Adrannau 1 ac 8 o Ddeddf Bridio a Gwerthu Cŵn (Lles) 1999	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
27. Pŵer i gofrestru hyfforddwr ac arddangoswyr anifeiliaid	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Perfformio (Rheoleiddio) 1925	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
28. Pŵer i drwyddedu sŵau.	Adran 1 o Ddeddf Trwyddedu Sŵau 1981	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
29. Pŵer i drwyddedu anifeiliaid gwyllt peryglus	Adran 1 o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
30. Pŵer i orfodi rheoliadau yng nghyswllt sgil-gynhyrchion anifeiliaid	Rheoliad 49 o Reoliadau Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid (Cymru) 2006	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
31. Pŵer i drwyddedu cyflogi plant	Rhan II o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1933, is-ddeddf-au a luniwyd o dan y Rhan honno, a Rhan II o Ddeddf Plant a Phobl Ifanc 1963	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
32. Pŵer i gymeradwyo safleoedd ar gyfer gweinyddu priodasau a chofrestru partneriaethau sifil	Adran 46A o Ddeddf Priodas 1949, adran 6A o Ddeddf Partneriaeth Sifil 2004 a Rheoliadau Priodasau a Phartneriaethau Sifil (Safleoedd Cymeradwy) 2005 (S.I. 2005/3168)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
33. Pŵer i gofrestru tir comin neu feysydd pentrefi neu drefi, ac eithrio lle gellir ymarfer y pŵer ar gyfer cyflawni'r canlynol yn unig: (a) cyfnewid tiroedd y mae gorchymyn o dan adran 19(3) o Ddeddf Caffael Tir 1981 neu baragraff 6(4) o Atodlen 3 iddi yn effeithio arnynt neu (b) gorchymyn o dan adran 147 o Ddeddf Amgáu Tiroedd 1845	Rheoliad 6 o Reoliadau Cofrestru Tir Comin (Tir Newydd) 1969 (S.I. 1969/1843)	Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith i ystyried ceisiadau a phenderfynu arnynt, ar sail eu rhinweddau cyfreithiol, am gofrestru Tir Comin a Meysydd Pentrefi a gyflwynir o dan Ddeddf Cofrestru Tiroedd Comin 1965, gan gynnwys penodi arolygydd a chynnal ymchwiliad cyhoeddus pan fo Cwnsler yn cynghori hynny, a, lle cynhelir ymchwiliad o'r fath, gweithredu'r argymhellion a geir yn adroddiad yr Arolygydd.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
34. Pŵer i gofrestru amrywiadau ar hawliau comin	Rheoliad 29 o Reoliadau Cofrestru Tir Comin (Cyffredinol) 1966 (S.I. 1966/1471)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
35. Pŵer i ddyroddi hawlen ar gyfer cynnal casgliadau elusennol	Adran 68 o Ddeddf Elusennau 1992	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
36. Pŵer i roi caniatâd ar gyfer gweithredu uchelseinydd	Atodlen 2 i Ddeddf Sŵn a Niwsans Statudol 1993	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
37. Pŵer i roi trwydded ar gyfer gwaith stryd	Adran 50 o Ddeddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
38. Dyletswydd i gofrestru symudiadau moch	Rheoliadau 21(3) a (4) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Clustnodi a Symud) (Cymru) 2004 (S.I. 2004/996)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
39. Pŵer i orfodi rheoliadau yng nghyswllt symud moch	Rheoliad 27(1) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Clustnodi a Symud) (Cymru) 2004/996	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
40. Pŵer i roi trwydded i symud gwartheg o farchnad	Erthygl 5(2) o Reoliadau Clustnodi Gwartheg 1998 (S.I. 1998/871)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
41. Pŵer i ganiatáu defnyddio rhannau o adeiladau ar gyfer storio selwloid	Adran 1 o Ddeddf Selwloid a Ffilmiau Sinematograff 1922	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
42. Dyletswydd i orfodi a gweithredu Rheoliadau (Cymuned Ewrop) Rhif 852/2004 ac 853/2004 yng nghyswllt gweithredwyr busnesau bwyd fel y nodir ymhellach yn rheoliad 5 o Reoliadau Bwyd (Hylendid)(Cymru) 2006	Rheoliad 5 o Reoliadau Bwyd (Hylendid) (Cymru) 2006	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
43. Swyddogaethau yng nghyswllt sefydlu Pwyllgor Trwyddedu	Adran 6 o Ddeddf Trwyddedu 2003	Y Cyngor

C. Swyddogaethau sy'n Ymwneud â Iechyd a Diogelwch yn y Gweithle

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Swyddogaethau o dan unrhyw un o'r "darpariaethau statudol perthnasol" oddi mewn i ystyr Rhan 1 (iechyd, diogelwch a lles mewn cysylltiad â gwaith, a rheoli sylweddau peryglus) o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gweithle ac ati 1974, i'r graddau y mae'r swyddogaethau hynny'n cael eu cyflawni heblaw yn rhinwedd swyddogaeth yr Awdurdod fel cyflogwr	Rhan I o Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gweithle ac ati 1974	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

D. Swyddogaethau sy'n Ymwneud ag Etholiadau

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Dyletswydd i benodi swyddog cofrestru etholiadol	Adran 8(2A) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
2. Pŵer i bennu gorchwylion i swyddogion yn ôl gofynion y swyddog cofrestru.	Adran 52(4) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Pŵer i ddiddymu cynghorau cymuned.	Adran 28 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor.
4. Pŵer i wneud gorchmynion ar gyfer grwpio cymunedau	Adran 29 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor.
5. Pŵer i wneud gorchmynion i ddiddymu grwpiau a gwahanu cynghorau cymuned oddi wrth grwpiau	Adran 29A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor.
6. Dyletswydd i benodi swyddog canlyniadau ar gyfer etholiadau llywodraeth leol	Adran 35 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Cyngor.
7. Dyletswydd i roi cymorth yn etholiadau Senedd Ewrop	Adrannau 6(7) ac (8) o Ddeddf Etholiadau Senedd Ewrop 2002	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
8. Dyletswydd i rannu'r etholaeth yn ardaloedd pleidleisio.	Adran 18 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Cyngor.

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
9. Pŵer i rannu rhanbarthau etholaethol yn ardaloedd pleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol.	Adran 31 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Cyngor.
10. Pwerau yng nghyswllt cynnal etholiadau	Adran 39(4) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
11. Pŵer i dalu treuliau priodol y bu swyddogion cofrestru etholiadol yn gwario'n briodol arnynt	Adran 54 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
12. Pŵer i lenwi llefydd gwag os na cheir digon o enwebiadau	Adran 21 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
13. Dyletswydd i ddatgan bod lle gwag mewn swydd mewn rhai achosion	Adran 86 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
14. Dyletswydd i hysbysu'r cyhoedd ynghylch lle gwag achlysurol	Adran 87 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
15. Pŵer i wneud penodiadau dros dro i gynghorau cymuned	Adran 91 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
16. Pŵer i benderfynu ar ffioedd ac amodau ar gyfer darparu copiâu o ddogfennau etholiadol neu rannau ohonynt.	Rheol 48(3) o Reolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) 1986 (S.I. 1986/2214) a rheol 48(3) o Reolau Etholiadau Lleol (Plwyfi a Chymunedau) 1986 (S.I. 1986/2215)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
17. Pŵer i gyflwyno cynigion i'r Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer gorchymyn o dan adran 10 (cynlluniau peilot ar gyfer etholiadau lleol yng Nghymru a Lloegr) o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000	Adran 10 o Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000	Y Cyngor. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
18. Amrywiol swyddogaethau etholiadol o dan Ran II (S.I. 2003/284)	Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2003 (S.I. 2003/284)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

E. Swyddogaethau sy'n Ymwneud ag Enw a Statws Ardaloedd ac Unigolion

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Pŵer i newid enw sir neu enw bwrdeistref sirol.	Adran 74 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
2. Pŵer i newid enw cymuned.	Adran 76 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
3. Pŵer i roi teitl henadur anrhydeddus i rywun neu i dderbyn rhywun yn rhyddfrefiniwr anrhydeddus.	Adran 249 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
4. Pŵer i ddeisebu o blaid siarter i roi statws bwrdeistref sirol	Adran 245A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor

F. Pŵer i Wneud, Diwygio, Diddymu neu Ail-Ddeddfu Is-ddeddfau

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
Pŵer i wneud, diwygio, diddymu neu ail-ddeddfu is-ddeddfau	Unrhyw ddarpariaeth mewn unrhyw ddeddfiad (yn cynnwys Deddf leol), pryd bynnag y daeth i rym, ac adran 14 o Ddeddf Dehongli 1978	Y Cyngor

G. Pŵer i Hyrwyddo neu i Wrthwynebu Mesurau Lleol neu Bersonol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
Pŵer i hyrwyddo neu i wrthwynebu mesurau lleol neu bersonol	Adran 239 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor

H. Swyddogaethau sy'n Ymwneud â Phensiynau ac Ati

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau llywodraeth leol ac ati	Rheoliadau o dan adran 7, 12 neu 24 o Ddeddf Blwydd-dâl 1972 Deddf Pensiyanu Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 A Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Diwygiad) (Llywodraethu) 2014	Y Cyngor. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol Bwrdd Pensiwn Lleol

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
2. Swyddogaethau sy'n ymwneud â phensiynau, lwfansau ac arian rhodd	Rheoliadau o dan adran 18 (3A) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	Y Cyngor. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Swyddogaethau o dan gynlluniau pensiwn cyfredol sy'n ymwneud â phobl a gyflogir gan yr awdurdodau tân ac achub yn unol ag adran 1 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Adrannau 34 a 36 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004	Y Cyngor. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

I. Amrywiol Swyddogaethau

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
1. Dyletswydd i gymeradwyo datganiad yr awdurdod o'i gyfrifon, ei incwm a'i wariant a'i fantolen neu ei gofnod o dderbyniadau a thaliadau (fel y bo'n berthnasol)	Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014	Y Pwyllgor Llywodraethu & Archwilio.
2. Swyddogaethau sy'n ymwneud â physgodfeydd môr	Adrannau 1, 2, 10 ac 19 o Ddeddf Rheoleiddio Pysgodfeydd Môr 1966	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Pwerau sy'n ymwneud â chadwraeth coed.	Adrannau 197 i 214D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 a Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Coed) 1999 (S.I. 1999/1892)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
4. Pwerau sy'n ymwneud â diogelu gwrychoedd pwysig	Rheoliadau Gwrychoedd (Perthi) 1997 (S.I. 1997/1160)	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
5. Pŵer i wneud rheolau sefydlog.	Adran 106 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 a pharagraff 42 o Atodlen 12 iddi	Y Cyngor
6. Penodi a diswyddo staff	Adran 112 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 ac adrannau 7 ac 8 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	Gweler tabl 3 isod a Rheolau Gweithdrefn Cyflogi Swyddogion
7. Pŵer i wneud rheolau sefydlog yng nghyswllt contractau	Adran 135 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Pwyllgor Llywodraethu & Archwilio

Swyddogaeth	Darpariaeth Deddf neu Offeryn Statudol	Dirprwyir i
8. Pŵer i ystyried adroddiad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	Adran 19 o Ddeddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2005	Y Cyngor
9. Pŵer i wneud gorchymyn yn nodi bod lle yn fan cyhoeddus dynodedig at ddibenion pwerau'r heddlu yng nghyswllt yfed alcohol	Adran 13(2) o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2001	Y Pwyllgor Trwyddedu
10. Pwerau yng nghyswllt cofrestru gweithredwyr arbed rhannau o geir	Rhan 1 o Ddeddf (Troseddau) Cerbydau 2001	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
11. Pŵer i benodi swyddogion at ddibenion penodol (penodi "swyddogion priodol")	Adran 270(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Y Cyngor
12. Dyletswydd i benodi Prif Weithredwr ac i ddarparu staff ac ati	Adran 54(1) & (6) o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021	Y Cyngor
13. Dyletswydd i ddynodi swyddog yn swyddog monitro ac i ddarparu staff ac ati	Adran 5(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989	Y Cyngor
14. Dyletswydd i bennu terfyn benthyca fforddiadwy	Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003	Y Cyngor.
15. Cymeradwyo'r strategaeth fuddsoddi flynyddol yn unol â'r canllawiau	Adran 15 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003	Y Cyngor.
16. Dyletswydd i wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu materion ariannol yn briodol	Adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol

TABL 2 - SWYDDOGAETHAU DEWIS LLEOL

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
1. Unrhyw swyddogaeth o dan Ddeddf leol heblaw swyddogaeth a nodir neu y cyfeirir ati yn Nhabl 1 uchod	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
2. Penderfynu ar apêl yn erbyn unrhyw benderfyniad a wnaed gan yr Awdurdod neu ar ei ran. (a) unrhyw fater a nodir yn nhabl 3 (b) unrhyw fater arall	Y Cyngor Y Cabinet	Y Pwyllgor Apeliadau Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
3. Swyddogaethau yng nghyswllt adolygu penderfyniadau a wnaed ynghylch hawliadau budd-dal tai neu fudd-dal treth y cyngor ac apeliadau yn erbyn penderfyniadau o'r fath o dan adran 68 o Ddeddf Cynnal Plant, Pensiynau a Nawdd Cymdeithasol 2000 ac atodlen 7 iddi	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
4. Gwneud trefniadau yng nghyswllt apeliadau yn erbyn gwahardd disgyblion mewn ysgolion a gynhelir o dan Adran 52 o Ddeddf Addysg 2002	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol (Sylwer:- mae hyn yn cynnwys penodi panel apeliadau addysg annibynnol)
5. Gwneud trefniadau yn unol ag adran 94(1), (1A) a (4) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (apeliadau derbyn) ac Atodlen 24 iddi.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol (Sylwer:- mae hyn yn cynnwys penodi panel apeliadau addysg annibynnol)

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
<p>6. Gwneud trefniadau yn unol ag adran 95(2) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (plant y mae adran 87 yn gymwys iddynt: Apeliadau gan gyrrff llywodraethu).</p>	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol (Sylwer:- mae hyn yn cynnwys penodi panel apeliadau addysg annibynnol)
<p>7. Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a Chôd Trefniadaeth Ysgolion 2013</p> <p>“Proses Gwneud Penderfyniadau Trefniadaeth Ysgolion”</p> <p>Cam 1 (Hawl i Ymgynghori) Cam 2 (Hawl i Hysbysu) Cam 3 (Hawl i Weithredu). *Y broses ddiwygiedig fel y cytunwyd arni gan y Cyngor ar 13 Ionawr 2021 – Gweler Cofnod 7.2</p>	<p>Cam 1 – Y Cabinet yn dilyn ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu – Addysg a Phlant</p> <p>Cam 2 – Y Cabinet (dim angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu)</p> <p>Cam 3 – Y Cyngor Sir yn dilyn argymhelliad y Cabinet (dim angen ymgynghori â'r Pwyllgor Craffu)</p>	
<p>8. Gwneud trefniadau o dan adran 20 (cwestiynau ynghylch materion yr heddlu yng nghyfarfodydd y cyngor) o Ddeddf yr Heddlu 1996 i ganiatáu gofyn cwestiynau ynghylch cyflawni swyddogaethau awdurdod heddlu.</p>	Y Cyngor	
<p>9. Gwneud penodiadau o dan baragraffau 2 i 4 (penodi aelodau gan gynghorau perthnasol) o Atodlen 2 (awdurdodau heddlu a sefydlwyd o dan adran 3) i Ddeddf yr Heddlu 1996.</p>	Y Cyngor	
<p>10. Cynnal adolygiadau gwerth gorau yn unol â darpariaethau unrhyw orchymyn sydd mewn grym ar y pryd o dan adran 5 (adolygiadau gwerth gorau) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1999.</p>	Y Cabinet a'r Pwyllgor Craffu perthnasol.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol, ar ôl ymgynghori â'r Arweinydd neu'r Aelod(au) priodol o'r Bwrdd Gweithredol
<p>11. Unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â thir wedi'i halogi.</p>	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
12. Cyflawni unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â rheoli llygredd neu reoli ansawdd aer	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
13. Cyflwyno hysbysiad gostegu mewn perthynas â niwsans statudol	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
14. Pasio penderfyniad y dylai Atodlen 2 i Ddeddf Sŵn a Niwsans Statudol 1993 fod yn gymwys yn ardal yr Awdurdod.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
15. Cynnal arolwg o ardal yr Awdurdod i ddod o hyd i unrhyw niwsans statudol.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
16. Ymchwilio i unrhyw gwyn ynghylch bodolaeth niwsans statudol.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
17. Sicrhau gwybodaeth o dan adran 330 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ynghylch buddiannau mewn tir	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
18. Sicrhau manylion personau sydd â buddiant mewn tir o dan adran 16 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Amrywiol Ddarpariaethau) 1976.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
19. Gwneud cytundebau ar gyfer cyflawni gwaith ar y priffyrdd.	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
<p>20. Penodi unrhyw unigolyn:- (a) i unrhyw swydd heblaw swydd y mae'n cael ei gyflogi ynddi gan yr Awdurdod; (b) i unrhyw gorff heblaw am:- (i) yr Awdurdod; (ii) cyd-bwyllgor o ddau neu ragor o Awdurdodau; neu (c) i unrhyw bwyllgor neu is-bwyllgor o'r cyfryw gorff, a diddymu unrhyw benodiad o'r fath.</p>	Y Cyngor	Pwyllgor Penodi'r Aelodau Lle bo cynrychiolaeth ar gorff allanol yn gofyn bod barn y Cyngor yn cael ei chynrychioli fel rhan o'r prosesau gwneud penderfyniadau, a bod ei swyddogaethau'n cael eu cwmpasu gan y rhai a ddyrannwyd i'r Bwrdd Gweithredol, y Bwrdd Gweithredol fydd yn gwneud y penodiad.
<p>21. Pŵer i wneud taliadau neu i ddarparu buddiannau eraill mewn achosion o gamweinyddu ac ati</p>	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
<p>22. Cyflawni unrhyw swyddogaeth gan awdurdod sy'n gweithredu fel awdurdod harbwr.</p>	Y Cyngor	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol
<p>23. Swyddogaethau ynghylch cyfrifo sylfaen treth y cyngor, yn unol ag unrhyw un o'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Penderfynu ar eitem o dan adran 33 (1) a 44 (1) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (b) Pennu swm ar gyfer eitem o dan adrannau 34 (3), 45 (3), 48 (3) a 48 (4) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (c) Penderfynu ar y swm sy'n angenrheidiol er mwyn pennu swm ar gyfer yr eitem a nodwyd ym mharagraff (a) neu (b) uchod 	Y Cabinet	

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
<p>24. Swyddogaethau trwyddedu yn unol â Rhan 2 o Ddeddf Trwyddedu 2003, heblaw am adran 6</p>	<p>Y Cyngor</p>	<p>1. Unrhyw gais; (a) am drwydded bersonol (b) am amrywio goruchwylydd penodedig safle (c) am drosglwyddo trwydded safle (d) ar gyfer awdurdodau interim (e) gan safleoedd cymunedol i ddileu'r amod orfodol sy'n gofyn bod goruchwylydd penodedig ar gyfer y safle:-</p> <p>Os bydd gwrthwynebiad gan yr heddlu, yr Is-bwyllgor Trwyddedu. Fel arall, y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p> <p>2. Mewn achosion sy'n ymwneud â'r canlynol; (a) cais am drwydded bersonol gyda cholffarnau sydd heb ddarfod (b) cais am adolygu trwydded safle/tystysgrif safle clwb (c) penderfyniad i wrthwynebu pan fo'r Cyngor yn ymgynghorai, yn hytrach na bod yn awdurdod perthnasol sy'n ystyried y cais (d) penderfynu ar wrthwynebiad yr Heddlu i hysbysiad am ddiwyddiad dros dro:-</p> <p>Is-bwyllgor Trwyddedu.</p>

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
<p>24. parhad Swyddogaethau trwyddedu yn unol â Rhan 2 o Ddeddf Trwyddedu 2003, heblaw am adran 6</p>	<p>Y Cyngor</p>	<p>3. Unrhyw gais; (a) am drwydded safle/tystysgrif safle clwb (b) am ddatganiad dros dro (c) am amrywio trwydded safle/tystysgrif safle clwb;-</p> <p>Os cyflwynir sylwadau perthnasol, yr Is-bwyllgor Trwyddedu. Fel arall, y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p> <p>4. Mewn achosion sy'n ymwneud â'r canlynol: (a) cais am dynnu'ch enw fel Goruchwylydd Penodedig Safle (b) penderfyniad ynghylch a yw cwyn yn amherthnasol, yn wamal, yn flinderus ac ati:- Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p> <p>5. Cais am fân amrywiad:-</p> <p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol</p>

Swyddogaeth	Y Corff sy'n gwneud y penderfyniadau	Dirprwyir i
<p>25. Swyddogaethau yng nghyswllt hapchwarae, yn unol ag unrhyw un o'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) penderfyniad i beidio â chyflwyno trwyddedau casino yn unol ag adran 166 o Ddeddf Hapchwarae 2005 (b) Rhagnodi ffioedd yn unol ag Adran 212 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (c) Gwneud gorchymyn sy'n anghymhwyso Adran 279 neu Adran 282 (1) o Ddeddf Hapchwarae 2005 yn unol ag Adran 284 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (d) Pobl awdurdodedig yn unol ag Adran 304 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (e) Erlyniadau gan awdurdod trwyddedu yn unol ag Adran 346 o Ddeddf Hapchwarae 2005. (f) Polisi trwyddedu 3 blynedd, yn unol ag Adran 349 o Ddeddf Hapchwarae 2005. 	Y Cyngor	Y Pwyllgor Trwyddedu. Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol

TABL 3 - PWYLLGORAU'R CYNGOR

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
<p>Pwyllgor Apeliadau 6 Aelod</p>	<p>Yng nghyswllt eitem 6 o Ran I (Amrywiol Swyddogaethau) tabl 1 uchod:-</p> <p>Penderfynu ar y canlynol:</p> <p>Apeliadau gan aelodau o staff yng nghyswllt materion disgyblu sydd wedi arwain at ddiswyddo, heblaw am unrhyw ddiswyddiad sy'n ymwneud â'r Prif Weithredwr, unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth.</p> <p>Apeliadau ynghylch dyfarniadau myfyrwyr.</p>	
<p>Pwyllgor Penodi "A" ar gyfer Cyfarwyddwyr 16 Aelod (Rhaid iddynt gynnwys mwyafrif nad ydynt yn Aelodau o'r Bwrdd Gweithredol)</p>	<p>Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:-</p> <p>(a) Gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir o ran penodi Prif Weithredwr.</p> <p>(b) Penodi Cyfarwyddwyr.</p>	
<p>Pwyllgor Penodi "B" ar gyfer Penaethiaid Gwasanaeth 10 Aelod (Rhaid iddynt gynnwys mwyafrif nad ydynt yn Aelodau o'r Bwrdd Gweithredol)</p>	<p>Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:-</p> <p>Penodi Penaethiaid Gwasanaeth.</p>	<p>Pob penodiad islaw lefel Pennaeth Gwasanaeth i'w wneud yn unol â'r Rheolau Gweithdrefn ar gyfer Cyflogi Swyddogion.</p>

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
<p>Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio 8 Aelod + 4 Aelod Lleyg</p>	<p>(1) adolygu a chraffu ar faterion ariannol yr Awdurdod,</p> <p>(2) cyflwyno adroddiadau ac argymhellion yng nghyswllt materion ariannol yr awdurdod,</p> <p>(3) adolygu ac asesu trefniadau rheoli risg, rheolaeth fewnol a llywodraethiant corfforaethol yr awdurdod,</p> <p>(4) cyflwyno adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod ynghylch digonoldeb ac effeithiolrwydd y trefniadau hynny,</p> <p>(5) goruchwyllo trefniadau archwilio mewnol a rheoli risg yr awdurdod, yn cynnwys:</p> <p>(a) monitro pa mor ddigonol ac effeithiol yw'r Archwilio Mewnol a'r Rheoli Risg ac i ba raddau y mae'r Rheolwyr yn cyflawni eu cyfrifoldebau o ran sicrhau bod rheolaeth ddigonol yn bodoli ar draws y sefydliad;</p> <p>(b) cymeradwyo Siarter Archwilio'r Awdurdod;</p> <p>(c) derbyn Cynllun Archwilio Mewnol Blynyddol oddi wrth Bennaeth Refeniw a Chydymffurfiaeth Ariannol a monitro cynnydd yn erbyn y Cynllun;</p> <p>(d) derbyn Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol oddi wrth Bennaeth Refeniw a Chydymffurfiaeth Ariannol ar ddiwedd y flwyddyn archwilio;</p> <p>(e) derbyn ac ystyried canfyddiadau o bwys ac argymhellion yn ymwneud ag archwilio mewnol;</p> <p>(f) derbyn cofnodion Grŵp Llywio Rheoli Risg yr Awdurdod a derbyn adroddiadau mewn perthynas â risgiau o bwys sy'n nodi diffygion neu wendidau sylweddol o ran rheoli, eu heffaith bosibl neu wirioneddol, a'r camau y mae angen eu cymryd neu sy'n cael eu cymryd i unioni'r sefyllfa;</p> <p>(g) monitro ymateb y Rheolwyr i ganfyddiadau o bwys a'r modd y gweithredir argymhellion allweddol</p> <p>(h) adolygu asesiad o risgiau twyll a niwed posibl i'r Cyngor o dwyll a llygredigaeth.</p> <p>(i) monitro'r strategaeth gwrth-dwyll, y camau gweithredu a'r adnoddau.</p>	

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
<p>Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Parhad...</p>	<p>(6) goruchwylio trefniadau archwilio allanol yr awdurdod, yn cynnwys</p> <p>(a) monitro pa mor ddigonol ac effeithiol yw'r gwasanaeth Archwilio Allanol ac ymateb i'w ganfyddiadau;</p> <p>(b) trafod gyda'r archwilydd allanol natur a chwmpas yr archwiliad o wasanaethau a swyddogaethau'r Cyngor Sir, ac ystyried y ffi a godir gan archwilio allanol a thelerau eu cyflogi;</p> <p>(c) derbyn ac ystyried adroddiadau archwilio allanol a llythyron y rheolwyr a chynghori'r Cyngor Llawn fel y bo'n briodol;</p> <p>(d) monitro ymateb y Rheolwyr i ganfyddiadau'r archwilydd allanol a'r modd y gweithredir argymhellion yr archwilydd allanol</p> <p>(7) Adolygu ac asesu gallu'r Awdurdod i ymdrin â chwynion yn effeithiol a llunio adroddiadau a gwneud argymhellion o ran gallu'r awdurdod i ymdrin â chwynion yn effeithiol.</p> <p>(8) cymeradwyo'r datganiadau ariannol a baratowyd gan yr Awdurdod;</p> <p>(9) craffu ar Ddatganiad Cyfrifon Blynyddol y Cyngor Sir ac unrhyw ddatganiadau atodol sy'n ofynnol gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) e.e. Datganiad Llywodraethu Blynyddol</p> <p>(19) cymeradwyo Datganiad Cyfrifon Blynyddol Cronfa Bensiwn Dyfed</p> <p>(11) ystyried a chymeradwyo newidiadau i'r Rheolau Gweithdrefn Contractau</p> <p>(12) ystyried a chymeradwyo'r diwygiadau i'r Rheolau Gweithdrefn Ariannol</p> <p>(13) cyfweld ag ymgeiswyr am sedd(au) Aelod(au) Lleyg o'r Pwyllgor, ac argymhell penodiad(iau) i'r Cyngor.</p>	

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwy Swyddogaethau
<p>Pwyllgor Gwasanaethau Democraidaidd 5 Aelod</p>	<p>(1) adolygu digonoldeb darpariaeth yr awdurdod o ran staff, adeiladau ac adnoddau eraill i gyflawni swyddogaethau'r gwasanaethau democraidaidd, a</p> <p>(2) chyflwyno adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod o leiaf yn flynyddol yng nghyswllt y cyfryw ddarpariaeth.</p> <p>(3) sicrhau y darperir cyfleoedd hyfforddiant a datblygiad rhesymol ar gyfer Cyngorwyr a pharatoi adroddiadau ac argymhellion ar gyfer y Cyngor yng nghyswllt y cyfryw ddarpariaeth;</p> <p>(4) penodi Hyrwyddwr Datblygu Aelodau ar gyfer y Cyngor;</p> <p>(5) ymgynghorir â'r Pwyllgor ynghylch rhoi cynnwys adroddiadau a gyhoeddir gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnyddiaeth Ariannol ar waith mewn perthynas â lwfansau aelodau ac ati.</p> <p>(6) hyrwyddo a chefnogi llywodraethu da gan y Cyngor.</p> <p>(7) ar gais yr awdurdod, adolygu unrhyw fater sy'n berthnasol i : (a) y cymorth a'r cyngor sydd ar gael i aelodau'r awdurdod hwnnw a (b) telerau ac amodau swydd yr aelodau hynny..</p>	
<p>Panel Adolygu Tai 8 Aelod + 1 dirprwy parhaol ym mhob grŵp</p>	<p>Penderfynu ar Adolygiadau Tenantiaeth Cychwynnol ac adolygiadau tenantiaeth lefel is (heb gynnwys ôl-ddyledion rhent).</p>	
<p>Pwyllgor Ymchwilio "A" ar gyfer Cyfarwyddwyr * Yr Aelodaeth i gael ei hystyried yn ôl y galw.</p>	<p>Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:-</p> <p>Ymchwilio i faterion sy'n ymwneud ag ymddygiad Swyddogion y Cyd-gyngor Cenedlaethol (JNC) yn unol â gweithdrefnau cytunedig y JNC, a phenderfynu ar y camau i'w cymryd.</p>	
<p>Pwyllgor Ymchwilio "B" ar gyfer Penaethiaid Gwasanaeth * Yr Aelodaeth i gael ei hystyried yn ôl y galw.</p>	<p>Yng nghyswllt eitem 6 o ran I tabl 1 uchod:-</p> <p>Ymchwilio i faterion sy'n ymwneud ag ymddygiad Swyddogion y Cyd-gyngor Cenedlaethol (JNC) yn unol â gweithdrefnau cytunedig y JNC, a phenderfynu ar y camau i'w cymryd.</p>	

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
<p>Pwyllgor Cronfa Bensiwn Dyfed 3 Aelod + 1 Dirprwy Parhaol</p>	<p><u>Panel Cronfa Bensiwn Dyfed</u></p> <p>Penderfynu ar yr holl faterion polisi a chyfeiriad strategol buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn. Adolygu a monitro perfformiad buddsoddiadau'r Gronfa. Adolygu a phenderfynu ar holl faterion Priso'r Gronfa Bensiwn. Penderfynu ar faterion polisi a strategol Gweinyddu Cronfa Bensiwn yr Awdurdod.</p> <p>Dirprwyir materion gweithrediadol y Swyddogaethau Buddsoddi a Gweinyddu i Gyfarwyddwr Adnoddau</p> <p><u>Cronfa'r Degwm yn Nyfed</u></p> <p>Penderfynu ar gyfeiriad strategol buddsoddiadau Cronfa'r Degwm. Adolygu a monitro perfformiad buddsoddiadau'r Gronfa.</p>	

[* Cyfeiriwch at bwerau dirprwyedig y Prif Weithredwr yn Rhan 3.2]

<p>Bwrdd Pensiwn Lleol Nifer Cyfartal o Gynrychiolwyr Gweithwyr a Chyflogwyr + Ymgynghorydd Annibynnol (I'w Gadarnhau)</p>	<p>I gynorthwyo Cyngor Sir Gaerfyrddin yn y llywodraethu a gweinyddu o Gronfa Bensiwn Dyfed, un unol ag Adran 5 o'r Ddeddf Pensiynau Gwasanaethau Cynhoeddus 2013. Mae Amodau Gorchwyl y Bwrdd Pensiwn yn gosod allan rôl y Bwrdd, aelodau a threfniadau gweithio</p>	
---	---	--

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
<p>Pwyllgor Trwyddedu 14 Aelod</p>	<p>Yr holl swyddogaethau a bennir felly yn nhabl 1 (rhannau B ac I) a thabl 2 uchod. Argymhell i'r Cyngor ychwanegiadau a/neu newidiadau polisi mewn perthynas â swyddogaethau'r Pwyllgor.</p> <p>Penderfynu ar geisiadau am drwyddedau cyntaf neu adnewyddu trwyddedau i yrru cerbyd hacni neu gerbyd hurio preifat. Penderfynu ar geisiadau am drwyddedau cyntaf neu adnewyddu trwyddedau gweithredwyr. Penderfynu ar geisiadau cychwynnol am drwyddedau neu geisiadau am adolygu trwyddedau o dan Ddeddf Trwyddedu 2003 a Deddf Hapchwarae 2005.</p> <p>Penderfynu ar geisiadau am hawlenni i gasglu o dŷ i dŷ ac ar y stryd. Atal, amrywio, diddymu neu wrthod trwyddedau casglu o dŷ i dŷ ac ar y stryd, gyrwyr, gweithredwyr a cherbydau.</p> <p>Penderfynu ar geisiadau dadleuol o dan Gynllun Cofrestru'r "Gweithredwyr Arbed Rhannau o Geir".</p> <p>Yr Is-bwyllgor Trwyddedu i benderfynu ar geisiadau am ganiatáu 3 neu fwy o beiriannau hapchwarae mewn eiddo â thrwydded i werthu alcohol, neu geisiadau sy'n destun gwrthwynebiad, o dan adran 34 o Ddeddf Hapchwarae 1968 a Deddf Hapchwarae 2005.</p>	<p>Pob mater heblaw materion polisi.</p>
<p>Pwyllgor Penodi'r Aelodau 7 Aelod</p>	<p>Penderfynu ar yr aelodau a benodir i wasanaethu ar gyrrff allanol Lle bo cynrychiolaeth ar gorff allanol yn gofyn bod barn y Cyngor yn cael ei chynrychioli fel rhan o'r prosesau gwneud penderfyniadau, a bod ei swyddogaethau'n cael eu cwmpasu gan y rhai a ddyrannwyd i'r Bwrdd Gweithredol, y Bwrdd Gweithredol fydd yn gwneud y penodiad.</p>	
<p>Pwyllgor Cynllunio 21 Aelod **</p>	<p>Cynllunio a Chadwraeth. Swyddogaethau sy'n ymwneud â chynllunio gwlad a thref a rheoli datblygu, fel y nodir yn rhan A o dabl 1 uchod, ynghyd â'r swyddogaethau o dan eitemau 3 a 4 o ran I tabl 1.</p> <p>Materion sy'n ymwneud â Hawliau Tramwy Cyhoeddus fel y nodir yn nhabl 1 a swyddogaethau anweithredol sy'n ymwneud â phrifyrdd a swyddogaethau sy'n ymwneud â choed, gwrychoedd a phalmentydd.</p> <p>Penderfynu ar "geisiadau gwyro".</p>	<p>Pob mater heblaw'r rhai sy'n ymwneud â'r Cynllun Datblygu Unedol</p>

Pwyllgor	Swyddogaethau	Dirprwyo Swyddogaethau
Pwyllgor Safonau 3 Aelod + 5 aelod annibynnol â phleidlais + 1 Aelod Cymunedol Cyfetholedig â phleidlais	Fel y nodir yn Erthygl 9 o Ran 2 o'r Cyfansoddiad	

Troednodyn: Lle bo Pwyllgor yn penodi neu'n diswyddo swyddogion ar ran y Cyngor mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog)(Cymru) 2006 yn gofyn bod o leiaf un aelod o'r Pwyllgor yn Aelod o'r Cabinet. Fodd bynnag, ni chaiff mwy na hanner aelodau'r Pwyllgor fod yn Aelodau o'r Cabinet.

** Pwyllgorau Cynllunio:-

Mae'n ofynnol yn ôl Rheoliadau Maint a Chyfansoddiad Pwyllgorau Awdurdodau Cynllunio Lleol (Cymru) 2017 i bwyllgorau cynllunio yng Nghymru gael eu strwythuro a'u gweithredu yn unol â'r gofynion canlynol:

- Rhaid i'r pwyllgor cynllunio gynnwys heb fod yn llai nag 11 aelod a heb fod yn fwy na 21 aelod, ond ni ddylai gynnwys mwy na 50% o aelodau'r awdurdod (wedi'i dalgrynnu i fyny i'r rhif cyfan agosaf)
- Mewn achosion lle ceir mwy nag un aelod etholedig mewn ward, dim ond un aelod all fod yn rhan o'r pwyllgor cynllunio, er mwyn caniatáu i aelodau eraill y ward gyflawni'r rôl gynrychioladol ar gyfer buddiannau cymunedau lleol.

Yn ogystal mae'r canlynol yn ofynnol yn ôl Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Gorchmynion Sefydlog) (Cymru) (Diwygiad) 2017

- Rhaid i bob cyfarfod o'r pwyllgor cynllunio gael cworwm o 50% er mwyn gwneud penderfyniadau; ac
- Mae'r defnydd o aelodau dirprwyol yn cael ei wahardd.

TABL 4 - SWYDDOGAETHAU'R CABINET

Swyddogaethau'r Cabinet yw holl swyddogaethau'r Cyngor, ar wahân i'r canlynol;

1. Swyddogaethau'r Cyngor a nodir yn nhabl 1 uchod
2. Y swyddogaethau dewis lleol hynny a ddyrannwyd i'r Cyngor, a nodwyd yn nhabl 2 uchod
3. Swyddogaethau na chaniateir iddynt fod yn gyfrifoldeb i'r Cabinet yn unig, fel y nodir yn erthygl 4.01 o ran 2 o'r Cyfansoddiad
4. Penderfyniadau a allai wrthdaro â'r canlynol;

- cyllideb y Cyngor neu ei gynlluniau benthyca
- rheoliadau ariannol neu reolau sefydlog ariannol
- strategaeth gyffredinol neu fframwaith polisi'r Cyngor

ac mewn achosion o'r fath, rhaid i'r Cabinetgyfeirio'r mater at y Cyngor i'w benderfynu yn derfynol.

Swyddogaeth	Dirprwyir i
<p>(a) Y swyddogaeth Llywodraethu ac Adnoddau Corffor-aethol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynllunio, cyllidebu a rheolaeth ariannol priodol • Rheoli adnoddau'r Awdurdod • Rheoli Tir ac Eiddo • Gwasanaethau Technoleg Gwybodaeth • Gwasanaethau Personél • Gwasanaethau Ariannol • Cofrestru Etholiadol • Gwasanaethau Cyfreithiol • Gwasanaethau Archwilio • Gwasanaethau Caffael • Gwasanaethau Democrataidd • Cynlluniau Argyfwng • Cofrestru Genedigaethau, Marwolaethau a Phriodasau • Gwasanaethau Eiddo • Cyfrifo Sylfaen Treth y Cyngor • Cudd-wyllo, rhyddid gwybodaeth a diogelu data 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>
<p>(b) Y Swyddogaeth Personél</p> <p>Pob agwedd ar swyddogaethau'r Cyngor fel cyflogwr gan gynnwys trosolwg o recriwtio, achwyniadau, telerau ac amodau cyflogaeth, ymddygiad a disgyblaeth, adolygiad strwythurol a chanlyniadau hynny.</p>	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol. (heblaw am gymeradwyo indemniadau ar gyfer achos enllib, a fydd yn cael ei gadw'n ôl i'r Cabinet)</p>

Swyddogaeth	Dirprwyir i
<p>(c) Swyddogaeth Gofal Cymdeithasol, Iechyd a Thai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materion Strategol yng nghyswllt darparu gwasanaethau i oedolion - Comisiynu Gwasanaethau Cymdeithasol • Yr holl wasanaethau gofal cleientiaid mewn lleoliadau preswyl (yn cynnwys gwasanaethau lletya) • Pryd ar Glud • Yr holl wasanaethau gofal cleientiaid mewn lleoliadau cartref • Yr holl ddarpariaethau gofal cleientiaid mewn lleoliadau gofal dydd • Rhaglen ailsefydlu ar ôl bod mewn ysbyty • Gorfodaeth Tai Preifat (yn cynnwys tai amlfeddiannaeth, clirio, gorchmynion prynu gorfodol, ardaloedd adfywio a phob math ar grantiau adnewyddu) • Gwasanaeth Asiantaeth Tai • Gwasanaethau Landlordiaid, Gwasanaethau Technegol Tai a Strategaeth ac Adnoddau 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>
<p>(d) Swyddogaeth Addysg a Gwasanaethau Plant</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwasanaethau cymdeithasol i blant • Gwasanaethau'r blynyddoedd cynnar • Seicoleg addysg, lles addysg, cymorth ymddygiadol a rheoli gwaharddiadau disgyblion • Cyflawni rhwymedigaethau'r Cyngor fel Awdurdod Addysg Lleol yn unol â'r statud • Gweithredu Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 • Rheoli Ysgolion yn Lleol ac Ariannu Teg • Cymorth a hyfforddiant i Lywodraethwyr • Cymorth data i Ysgolion • Blaengynllunio o ran llefydd ysgol, cludiant o'r cartref i'r ysgol, derbyn plant i'r ysgol • Moderneiddio'r Ddarpariaeth Addysg • Gwella Ysgolion • Y Gwasanaeth Troseddu ac Atal Troseddu Ieuencid • Gwasanaethau Cymorth Ieuencid • Dysgu Cymunedol ac i Oedolion • Dyfarniadau i fyfyrwyr • Arlwyo a Glanhau mewn Ysgolion • Llyfrgelloedd cyhoeddus a'r Gwasanaeth Llyfrgell i Ysgolion • Amgueddfeydd • Cynllunio a Phartneriaethau ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, yn cynnwys y Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc a Bwrdd Lleol Diogelu Plant 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>

Swyddogaeth	Dirprwyir i
<p>(e) Swyddogaeth Iechyd Amgylcheddol, Safonau Masnach a Thai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rheoli Llygredd (yn cynnwys sŵn, sbwriel a gwaredu sbwriel yn anghyfreithlon, ansawdd aer a dŵr, tir wedi'i halogi) • Iechyd Cyhoeddus (yn cynnwys clefydau heintus, niwsans statudol, carthffosydd / draeniau, hybu iechyd/addysg) • Gorfodi Safonau Masnach • Gorfodi Diogelwch Bwyd • Gorfodi Iechyd a Diogelwch ar safleoedd masnachol • Iechyd a Diogelwch Corfforaethol gan gynnwys cysylltu â'r Weithrediaeth Iechyd a Diogelwch • Diogelwch Cymunedol • Rheoli Plâu, Warden Cŵn, Gwasanaethau Anifeiliaid sy'n Tresbasu • Gorfodi Iechyd a Lles Anifeiliaid • Trwyddedu • Deddf Delwyr Metel Sgrap 2013 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p> <p>Is-bwyllgor sy'n cynnwys 5 aelod i gynnal Gwrandawiadau Llafar ynghylch Ceisiadau mewn perthynas â cheisiadau sydd wedi cael eu gwrthod gan Swyddogion</p>
<p>(f) Y Swyddogaeth Drafnidiaeth</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnal a Chadw Priffyrdd, a fydd yn cynnwys pwerau i:- caniatâd i adael sgipiau adeiladwyr ar y briffordd; trwyddedu plannu, cadw a chynnal coed ac ati ar ran o'r briffordd; gwaith trwyddedu mewn perthynas ag adeiladau ac ati sy'n rhwystr ar y briffordd; caniatâd i ollwng deunydd ar strydoedd neu eu gwacáu dros dro; hepgor y rhwymedigaeth i godi palis neu ffens; cyfyngu ar osod rheiliau, trawstiau ac ati dros briffyrdd; caniatâd i adeiladu seleri ac ati o dan y stryd; caniatâd i agor mynedfeydd i seleri a gosod goleuadau ac awyryddion pafin, a chlirio pethau a adewir yn niwsans ar y priffyrdd. Hefyd, y ddyletswydd i ddatgan a diogelu hawliau'r cyhoedd i ddefnyddio a mwynhau priffyrdd. • Cynllunio a Gwella Trafnidiaeth • Gwasanaethau Peirianeg • Trafnidiaeth Gyhoeddus • Adfer Tir • Draenio Tir • Addysg a Hyfforddiant Diogelwch Ffyrdd (yn cynnwys Ymgynghoriaeth Gwent) • Contract Dŵr Cymru • Gwasanaethau Cyhoeddus yn cynnwys casglu sbwriel, gwaredu sbwriel, glanhau strydoedd, sgipiau cymunedol, cyfleusterau cyhoeddus, mynwentydd • Gorchmynion cau o dan y Deddfau cynllunio 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>

Swyddogaeth	Dirprwyir i
<p>(g) Swyddogaeth Cynllunio Cymunedol a Busnes Gwerth Gorau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datblygu rhaglen Gwerth Gorau ar draws yr Awdurdod yn unol â darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol 1999 • Datblygu a gweithredu Cynllun Corfforaethol y Cyngor a themâu corfforaethol a datblygu a chydgyssylltu'r gwaith o ddarparu gwasanaeth drwy ddull cynllunio cymunedol amlasiantaeth i wireddu amcanion strategol y Cyngor • Gweinyddu rhaglen fusnes y Cabinet drwy ymgynghori ag Ysgrifennydd y Cabinet 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>
<p>(h) Y Swyddogaeth Adfywio a Hamdden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datblygu Economaidd a Chymunedol • Twristiaeth • Mewnfuddsoddi • Datblygu Busnes • Manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd ariannu o ffynonellau allanol gan gynnwys arian o ffynonellau Ewropeaidd a chartref. • Cynllunio – Gwasanaethau Datblygu a Rheoli Adeiladu • Cynllunio – Adnewyddu Trefol • Cynllunio – Gwasanaethau Cadwraeth Cefn Gwlad a Thirwedd, yn cynnwys penderfynu ar faterion hawliau tramwy cyhoeddus sy'n codi o dan Ddeddf Bywyd Gwylt a Chefn Gwlad 1981 a Deddf Priffyrdd 1980. 	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>
<p>(i) Pŵer i gytuno ar drefniadau swyddogaeth ar y cyd neu ddirprwyedig gydag un neu fwy o awdurdodau neu gyrff eraill fel y caniateir gan y gyfraith o bryd i'w gilydd a dirprwyo swyddogaethau'r weithrediaeth.</p>	<p>Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.</p>
<p>(j) Unrhyw swyddogaethau gweithredol sydd heb eu neilltuo yn unol â threfniadau gweithredol y Cyngor. Adran 15(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000</p>	<p>Yr Arweinydd</p>
<p>(k) Pŵer i sefydlu pwyllgorau'r Cabinet at unrhyw ddiben a dirprwyo pŵer neu bwerau priodol i'r pwyllgor hwnnw.</p>	

Swyddogaeth	Dirprwyir i
(l) Camau gweithredu brys lle bo angen hynny i ddiogelu buddiannau'r Cyngor.	Y Prif Weithredwr neu unrhyw Gyfarwyddwr neu Bennaeth Gwasanaeth perthnasol.
(m) Gweithredu a monitro polisïau ac arferion Rheoli Trysorfa'r Cyngor	
(n) Penodiadau i gyrff allanol lle bo'r gynrychiolaeth yn gofyn bod barn y Cyngor yn cael ei chynrychioli fel rhan o'i brosesau gwneud penderfyniadau, ac mae eu swyddogaethau yn cael eu cwmpasu gan y rhai a ddyrannwyd i'r Cabinet.	